

FØROYAR, FARVÆL**Orð & myndir: EYÐ MATRAS***Stjórin á Vestlax:***EF er einasta loysnin**

20 av teimum uml. 100 starvsfólkunum á fiskavirkinum Vestlax í Hirtshals eru føroyingar. Og nógvir føroyingar ringja hvørja viku og spyrja um arbeiði.

– Hjá fleiri sýnist støðan at vera rættuliga akutt, sigur Jógvan Djurhuus, stjóri.

Og hóast stjórin á Vestlax fegin vildi, so fær hann bert hjálpt einum lítlum parti av teimum, sum søkja um arbeiði. Higartil í ár hava millum 12 og 14 føroyingar fingið arbeiði á Vestlax.

Fleiri eru komin beint úr Føroyum og til Hirtshals at arbeiða.

– Arbeiðsloysið er stórt í Danmark, og arbeiðslistin á virkinum er langur. Hugs eg meg um, er tað ikki rætt at taka føroyingar fram um onnur, sum søkja. Men tað havi eg so gjørt. Henda væl-signaða móðurlandskenslan man vera tað sum ger, at vit royna at hjálpa, hóast tað munar lítið, sigur Jógvan Djurhuus og heldur, at ikki er stuttligt at siggja, hvat gongur fyri seg í Føroyum í dag.

Inn í EF

Jógvan Djurhuus er sannførdur um, at gjørdust Føroyar limur í EF, vórdur nógvir av trupulleikunum, sum vit stríðast við í dag, loystir.

Samhandilin við tan europeiska marknaðin er eisini grundin til, at Jógvan

Djurhuus og bróður hansara Suni hava bygt upp fyrirkuna Vestlax í Danmark.

– At hava fría atgongd til tey europeisku londini ger, at tað bæði er lættari og biligari hjá okkum at arbeiða, sigur hann.

Útflýta laks

Á fiskavirkinum arbeiða teir laks, ið kemur beinleiðis frá alibrúkum og sláturvirkjum í Føroyum.

Laksurin verður royktur og skivaður á Vestlax og síðani seldur í handlunum í Týsklandi, Spania, Hollandi og Italia.

– Hjá okkum er møgult

at útflýta eina vøru, sum vit sjálvir hava arbeitt frá byrjan til enda. Og hetta hevur verið ein góður handil.

– Eg eri tí visur í, at um Føroyar vórdur limir í EF, vildu nógvar fyrirkur aftur farið at blóma. Hetta hevði í hvussu er bött munandi uppá støðuna, sum er í dag, sigur hann.

Høvdu vit fingið sannleikan um 6. oktober fram, við at reist (ríkis-rættar) sak móti Atla Dam og Jógvani Sundstein?

Hvørt mansbarn í Føroyum kennir í dag sviðan av tí syrgiligu støðu, samfelag okkara er endað í. Enn ein bylgja av arbeiðsloysi floymr í hesum døgum inn yvir okkum, fráflytanin er so stór sum ongan-tíð áður, og amóloysið tykist hava tikið kvørkratak á flestu.

Men hetta eru ikki nýggj-heitir meira, tað eru ár síðani skeiva gongdin varð ávist, so tíð hevur verið at rætta skút-uma upp.

Men so er ikki gjørt – tvørturimóti.

Hvat hendi 6. okt. 91?

Síðani føroyskir politikarar fyrst í oktober 92 vóru kallaðir til fundar á Kristiansborg, er ferðin móti avgrundini fleir-faldað. Nóg av tí, sum hendi á Kristiansborg, tykist vera roynt krógvað fyri almenninginum, og nú meira og meira kemur fram, hómast myndin av ábyrgdarleysum politikarum, sum neyvan vistu, og onga roynd gjørdur at avdúka, hvat gekk fyri seg, og hvat veruliga okkara skulu gjalda hvørt einasta oyra aftur!

Alt bendir nú á, at teir skrivadu undir ein »blanko kekk«, hvørs nýtsla ger danska politiska valdið til grummastu (sjó) rænarar, nakar veit um at siga nú á døgum.

Danir sendu okkum milliardir, men tær komu ikki einsamallar!

Síðani 6. okt. hava teir sent okkum milliardir, men gloym ikki, at hesar eru ikki gáva. Tú, eg, børn okkara og børn barna okkara skulu gjalda hvørt einasta oyra aftur!

Og ikki sleppa vit at senda pening út, har so harðliga brúk er fyri teimum, tí saman við milliardunum sendu teir menn – Astrup, Benjaminsen og ikki at gloyma Richard Mikkelsen, sum á ellisárum sínum tykist hava fingið Føroyar at spæla sær við – hvørs høvuðsuppgáva tykist hava verið skjótast gjørligt at fáa milliardimar aftur í dansker bankar.

Og effektivir hava teir verið. So effektivir, at tann ótrygga danska (og útlenska annars) privata skuldin í dag er broytt

til 100% trygga landskassaskuld, sum einstaki føroyski borgarin (sum er 100% ósekur) noyðist at bláða fyri til síðsta oyra.

Nú eru 10 mánaðir farnir síðani 6. oktober

Vanlig burðartíð er 9 mánaðir. Í 10 mánaðir hava teir roynt seg á klettunum, at fáa liviført úrslit av 6. okt.-avtaluni, men bert ræðandi oyðing siggja vit.

Mangan og av mongum hevur verið ført fram, at skeivt er at leita eftir syndabukkum.

Sjálvur skilji eg ikki heilt slíka talu, tí veit tú, at brennivargur er á ferð, so er einki samfelag, sum torir at lata slíkan ganga leysan. Leitað verður eftir honum fyrst av øllum fyri at forða, at hann ger størri skaða.

Teir, sum ábyrgdina hava av 6. okt.-vanlukkuni, hóreiggja sær sum um einki var hent, og sum um teir vóru at sammeta við óskrivað bløð í føroyskum

politikki. So seint sum í sjónvarpinum hóskvöldið vága teir sær at koma við ráðum, finnast at øðrum og leggja ætlanir, og tú kennir ongan angur á teimum – fyri ikki at siga skomm. Og tað tykist sum um teir ætla sær at halda fram í politikki.

Og alla tíðina hevur tú varhugan av, at sannleikin er fjaldur.

Spurningurin er, um ikki, fyri sannleikans skuld, lögfrøðingar, dómari ella kanska fútin, áttu at tikið seg saman og kannað, um ikki grundarlag er fyri at fremja sak móti teimum seku.

Jenis av Rana

PS: Sjálvur kunna teir neyvan hava nakad ímóti hesum, tí í besta føri kundi hetta verið við til at reinsa teir.